

Dosarul nr.3ra-981/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (V. Ciumac)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel și recursul depus de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și încheierii din 09 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani

c o n s t a t ă :

La 04 decembrie 2019, reclamantii Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au depus cerere de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantii au indicat că, potrivit cererilor din data de 13 noiembrie 2018, 03 decembrie 2018, 25 februarie 2019, 28 martie 2019, 11 mai 2019, 18 iunie 2019, 19 august 2019, 23 august 2019, 11 octombrie 2019, 12 noiembrie 2019, au solicitat Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale să efectueze o anchetă internă de serviciu, să identifice motivele reale ale lui Panfilov, Elena Medvedeva, Eugeniu Opincă pentru neacordarea ajutorului, lăsarea în primejdie de moarte.

Reclamantii au mai indicat faptul că, solicită identificarea motivelor descinderilor la domiciliu, punerii la evidență psihiatrică a petiționarilor, temeinicia diagnozei, identificarea persoanelor care au comandat lichidarea petiționarilor. Au mai solicitat, să fie informați în scris despre motivele pentru care, pe o perioadă lungă de timp Ministerul Sănătății n-a constatat falsitatea diagnosticului. Au solicitat expedierea anchetei interne de serviciu Procurorului General și petiționarilor să se efectueze o expertiză la București, în cazul în care documentele remise de către petiționari de la Curtea Supremă de Justiție,

Procuratura Generală, expertiza repetată de la Moscova, sunt insuficiente.

Reclamanții indică faptul că, nu au primit răspuns sub nici o formă, fapt prin care li se aduce prejudicii, sunt încălcate mai multe drepturi fundamentale prevăzute de Convenție, inclusiv și dreptul de a fi informat.

Solicită reclamanții, obligarea pârâtului sa-i informeze cu referire la toate solicitările înaintate.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a dispus respingerea cererii înaintate de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi cu privire la accelerarea procedurii de examinare a cauzei de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative (f.d.12-14).

Prin încheierea din 09 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani s-a respins cererea cu privire la accelerarea procedurii de examinare a cauzei menționate, ca neîntemeiată (f.d.59-60).

La 19 octombrie 2020, reclamanții Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au depus cerere de majorare a pretențiilor din cererea de chemare în judecată, solicitând despăgubiri pentru prejudiciile morale cauzate în sumă de 50 000 lei pentru fiecare, pentru încălcarea prevederilor art.6, 8, 9, 10, 12 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Pentru încălcarea prevederilor art.14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului solicită încasarea prejudiciului moral în sumă de 75 000 lei. Pentru încălcarea prevederilor art.3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului solicită încasarea în beneficiul Valentinei Gușovschi prejudiciului moral în sumă de 10 000 dolari, iar în beneficiul lui Sergiu Gușovschi încasarea prejudiciului moral evaluat în sumă de 100 000 dolari. Pentru încălcarea prevederilor art.2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului solicită încasarea în beneficiul Valentinei Gușovschi prejudiciului moral în sumă de 25 000 dolari, iar în beneficiul lui Sergiu Gușovschi încasarea prejudiciului moral evaluat în sumă de 1000 000 dolari (f.d.79).

Prin încheierea din 02 decembrie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani s-a declarat inadmisibilă acțiunea de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative, în partea pretențiilor cu privire la repararea prejudiciului moral. Instanța de fond a menționat că cererea privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, poate fi depusă după ce hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă, or, termenul general începe să curgă din această dată. Prin urmare, examinarea cerințelor privind repararea prejudiciului moral în cazul din speță, nu poate constitui obiect de examinare în ordinea contenciosului administrativ (f.d.112-113).

Prin hotărârea din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea înaintată de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative (f.d.118, 125-127).

La 28 decembrie 2020, Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au depus apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea hotărârii din 02 decembrie 2020 a instanței de fond (f.d.122).

La data de 22 martie 2021, apelanții Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au depus cerere de apel motivată, solicitând suplimentar și anularea încheierii din 09 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani prin care s-a respins cererea cu privire la accelerarea procedurii de examinare a cauzei (f.d.140).

Prin decizia din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel și recursul depuse de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi, a fost menținută încheierea din 09 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și hotărârea din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.148, 149-155).

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată concluzia primei instanțe privind respingerea pretențiilor din cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la contestarea actelor administrative.

Pentru a decide astfel, instanța de apel, precum și instanța de fond, a constatat că cererile înaintate de Sergiu Gușovschi au fost formulate cu un conținut identic, respectiv, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a dat răspuns în repetate rânduri, la cererile înaintate. Totodată, instanța de apel referitor la argumentele invocate de apelanți, a punctat că aceștia nu pot pretinde de la autoritatea pârâtă un anumit răspuns, conform propriei sale formulări, or stabilirea răspunsului este atribuția exclusivă a pârâtului.

Pe cale de consecință, instanța de apel a constatat, că apelanții interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar soluția primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material, cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Cu privire la recursul declarat de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi împotriva încheierii din 09 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, instanța de apel a apreciat că instanța de fond întemeiat a conchis că, nu sunt temeiuri pentru a admite cererea de accelerare și că prezentul litigiu nu se încadrează în categoria dosarelor care urmează a fi examinate cu prioritate, examinarea acesteia fiind stabilită la intervale rezonabile de timp.

La 30 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au depus recurs motivat împotriva deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând anularea încheierii din 09 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, anularea hotărârii din 02 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi (f.d.159-164). Și-au rezervat dreptul de mai depune un recurs extensiv motivat, însă nu și-au realizat acest drept până la moment examinării, deși au dispus de suficient timp.

În motivarea recursului, Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi și-au manifestat dezacordul cu hotărârea și încheierea instanței de fond, precum și cu decizia instanței de apel, menționând că soluțiile sunt neîntemeiate și confuze.

În drept, recurenții și-au întemeiat recursul pe prevederile art.192 alin.(2), art.85 alin.(4) CPC și art.245 Cod administrativ.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța

de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art.245 alin.(1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 09 iunie 2021, însă la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea recepționării acesteia de către recurenți.

La 30 iulie 2021, recurenții Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au recepționat decizia motivată din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8001946311AS, anexat la materialele cauzei (f.d.158).

Astfel, instanța de recurs consideră că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 23 septembrie 2021, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale copia recursului depus de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței (f.d.166), fiind recepționat de acesta la 29 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d.168).

La 07 octombrie 2021, intimatul Ministerul Sănătății a depus referința la cererea de recurs declarat de recurenții Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel (f.d.169-172).

În opinia intimatului, instanța de apel corect a apreciat probele administrate cauzei deduse judecății.

La 15 noiembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa recurenților Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi referința depusă de Ministerul Sănătății la cererea de recurs depusă de recurenți împotriva deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.176).

La 22 noiembrie 2021, recurenții Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi au înregistrat, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție, cerere de amânare a examinării admisibilității recursului, pentru a înainta obiecții la referința depusă de intimatul Ministerul Sănătății, care a fost respinsă caz fiind neîntemeiată de către Colegiu (f.d.177).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ,

recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudential, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar

chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi este inadmisibilă.

În contextul celor constatate, instanța de recurs conchide inoportunitatea amânării cauzei în baza cererii depuse de recurenții Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi, la 22 noiembrie 2021. Or, în baza înscrisurilor prezentate deja la materialele cauzei instanța de recurs poate verifica legalitatea deciziei din 09 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Sergiu Gușovschi și Valentina Gușovschi, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca – Doneva

judecători

Nicolae Craiu

Aliona Miron